УДК 811.161.2’373.46:330
Бондарчук К.С.
доц. НУ «Запорізька політехніка»

ТЕРМІНИ-ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМИ В ЕКОНОМІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ

К.С. Бондарчук

У сучасному мовознавстві значне місце посідає вивчення питань термінології, зокрема становлення і формування окремих терміносистем. Проблеми творення галузевих терміносистем розглядали у своїх дослідженнях О. Реформатський, Д. Лотте, Л. Полюга, А. Багмут, О. Тараненко та ін. Питання походження іншомовних термінів, зокрема інтернаціоналізмів, вивчали Т. Кияк, Л. Симоненко, І. Кочан. Мета нашого дослідження – визначити джерела запозичень економічних термінів-інтернаціоналізмів.

На сьогодні у період глобалізації, коли від неї залежить розвиток людства, культури та мови, особливу роль відіграє проникнення системи однієї мови, яка домінує, до систем мов світу, унаслідок чого лексичні, граматичні, синтаксичні рівні піддаються змінам. Так з’являються терміни-інтернаціоналізми, що існують не менш ніж у трьох неспоріднених мовах. Як правило, вони запозичені з грецької та латинської, а також із сучасних мов. Такі слова подібні за звучанням, як-от: *інфляція – inflation, менеджер – manager*. Зокрема, в економічній термінології вони функціюють у кількох мовах з повною або частково еквівалентною семантикою і схожою або однаковою формою: *аваль – англ. aval, нім. Aval; авізо – італ. Avvizo, англ. avizo, нім. Avizo; трансферт – англ. transfer, нім. Transfer, фр. Transfert*.

Економічна термінологія – одна з небагатьох систем, яка має у своєму складі лише 27 % питомих термінів, причому в ній наявні також слова-гібриди, що складаються з двох коренів, один з яких є власне українським, інший – запозиченим: *векселедавець, векселетримач, грантодавець, самофінансування*. Решту термінів (73%) становить лексика, запозичена з різних мов світу.

За джерелами походження найбільшу групу становлять латинські запозичення: *актив, акцепт, дебет, емінтент, індексація, ліквідність*. Більшість слів цієї групи запозичені усним шляхом, вони майже повністю

асимілювалися й увійшли до складу економічної термінології. Частина інтернаціоналізмів – це запозичення з французької мови (*аванс, грант*) або вони з'явилися через посередництво французької з латинської (*акредитив, акцизи, кореспондент*); а також з італійської (*банкрутство*). Значна група – запозичення з англійської мови, які також поділяють на власне англійські (*доларизація, дисконт, бартер, бізнес, брокер*), а також ті, що потрапили до складу української термінології через посередництво англійської з латинської (*імпорт, інвестор*), старофранцузької (*грант*) та німецької (*інвестиція*). Терміни, які походять з італійської мови, поділяють на власне італійські (*дизажіо, інкасатор*), а також запозичені італійською мовою з латинської (*валюта, каса*) та арабської (*карат*). Досить численну групу становлять терміни, запозичені з німецької: власне німецькі (*вексель*), запозичені німецькою мовою з латинської (*біржа, інвестиції, комітент*) та з італійської (індосант). Наявні також в економічній термінології лексеми давньогрецького (*базис, економія, іпотека, нумізмат*) та голландського походження (*лаг).*

Отже, внаслідок глобалізаційних процесів у професійному спілкуванні, зокрема науково-навчальній сфері, значне місце посідають терміни-інтернаціоналізми, що функціюють не менш ніж у трьох мовах, вони однакові або подібні за звучанням, написанням та лексичним значенням. У складі економічної термінології лише незначна частина (приблизно 27%) мають питоме коріння або є словами-гібридами. Переважна кількість термінолексем запозичена. Найчисленнішу групу становлять терміни латинського походження. Велика кількість іншомовних термінів запозичені безпосередньо з французької, англійської та італійської або через посередництво інших мов.